

Regeringen
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Rätt och rimligt för statligt anställda (SOU 2022:8)

(Fi2022/01388)

Statens överklagandenämnd (SÖN) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade betänkande och begränsar sitt yttrande till de förslag (avsnitt 4) i betänkandet som berör SÖN.

Avsnitt 4.2.1 SÖN bör vara upprättad enligt lag

SÖN instämmer i förslaget att det ska framgå av lag att SÖN svarar för prövningen av överklaganden av anställningsbeslut. SÖN delar också utredningens bedömning att det kan bidra till att öka legitimiteten av nämndens beslut.

Avsnitt 4.2.2 Fler ledamöter i SÖN bör vara jurister

SÖN avstyrker utredningens förslag om att utöver ordföranden ska minst tre av de andra ledamöterna vara jurister samt att för beslutsförhet ska minst en av de fyra andra ledamöterna vara jurist. I dagsläget är de flesta av nämndens förordnade ledamöter jurister men det är också viktigt att ha tillgång till annan kompetens. Nämnden är beroende av andra kompetenser vilket också torde vara ett av skälen till nämndens sammansättning som den är reglerad idag. Därtill kan antecknas att ett av skälen till att nämnder av SÖN:s karaktär har inrättats är just möjligheten att tillföra myndighetsutövningen specialiserad kompetens. SÖN anser således att det varken finns behov av att reglera att det ska finnas ett visst antal jurister i nämnden eller att ett visst antal ledamöter måste vara jurister för att nämnden ska vara beslutsför. Det räcker att det finns bestämmelser om att ordföranden och vice ordförandena ska vara eller ha varit ordinarie domare.

Avsnitt 4.3 Överklagandenämnderna bör endast överpröva anställningsbeslut

Utredningen anser att för att klargöra vad SÖN har att pröva så ska begreppet anställningsbeslut användas i lag och annan författning i stället för beslut om anställning. Utredningen anser att nämndens prövning endast ska avse myndighetens förvaltningsrättsliga anställningsbeslut där det är fråga om en ny anställning. Utredningen anser inte att SÖN ska göra prövningar som innefattar om vissa arbetsuppgifter faller inom eller utom ramen för en arbetstagares arbetskyldighet. För det fall ett arbetsledningsbeslut överklagas till SÖN anser utredningen att nämnden ska avvisa överklagandet.

Utredningens förslag innebär de facto att nämndens praxis kodifieras och är alltså inte någon ändring av gällande rätt. Redan idag avvisar nämnden överklaganden av arbetsledningsbeslut. Det kan vidare antecknas att nämnden i varje enskilt ärende bedömer det överklagade beslutets innebörd, oavsett hur beslutet benämns. Det anser sig nämnden kunna göra även om begreppet *anställningsbeslut* ersätter *beslut i anställningsärende* i lagtexten. Mot den bakgrunden har nämnden inget att erinra mot förslaget.

Avsnitt 4.4 Omfattningen av överklagandenämndernas överprövning bör inskränkas

SÖN ser inte något behov av att det införs ett krav på uppenbarhet. Utredningen har inte heller redovisat några övertygande argument för att en sådan åtgärd skulle vara till gagn för nämndens verksamhet eller annars vara den till fördel. Nämnden gör i stället bedömningen att gällande ordning ger ett tillfredsställande resultat och vill hänvisa till att det redan idag är få ärenden som undanröjs av nämnden (13 ärenden år 2021 av drygt 250 ärenden och 6 ärenden under första halvåret 2022 av drygt 100 ärenden).

Det bör också här anmärkas att rätten att överklaga är konventionsskyddad och att det mot den bakgrund som nyss redovisats inte framkommit bärande skäl att inskränka denna.

I övrigt har SÖN inga synpunkter på utredningens förslag.

Beslut i detta ärende har fattats av ordförande Eskil Nord, vice ordförande Robert Schött, ledamöterna Martina Irving, Lars Petersson, Karin Sederholm, Åsa Lindahl och Per-Olof Persson. Föredragande har varit juristen Lisa Hansson.

För Statens överklagandenämnd

Eskil Nord

Lisa Hansson